

Перша світова війна

Каховка 2023 р.

Військово-політичні союзи напередодні війни.

Антанта 1907 р.
Англія, Франція,
Росія,
та ще 30 країн

Троїстий союз 1882 р.
Німеччина, Австро-Угорщина,
Італія.

Загальні риси: 1. Активна колоніальна політика.
2. Кожна країна переслідує свою корисливу мету.

Розбіжності:

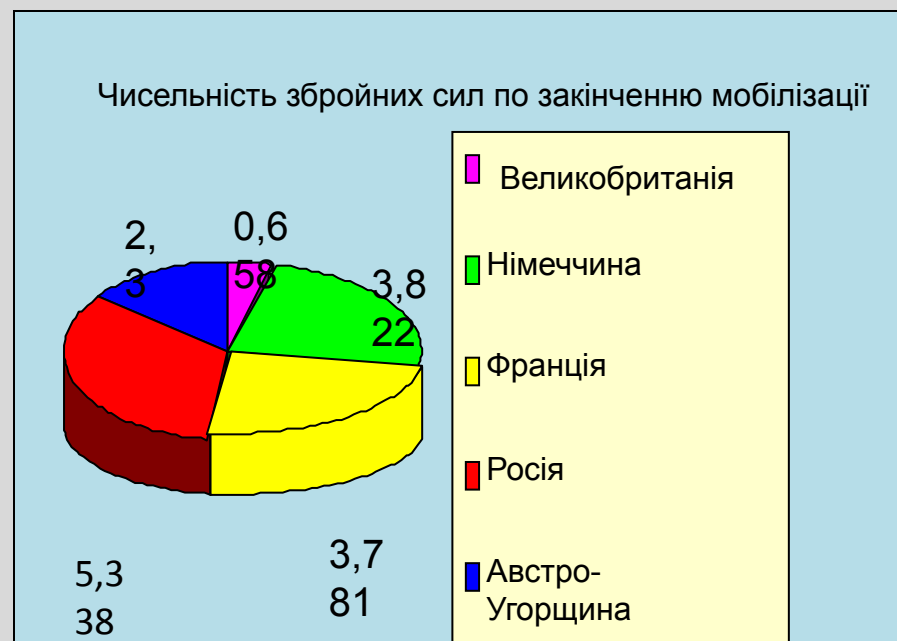
1. Антанта створюється на противагу створеному блоку Центральних держав.
2. Країни Антанти прагнуть зберегти політичний та економічний баланс в Європі.
3. Троїстий союз об'єднав країни другого ешелону модернізації.

Статистика війни.

Тривалість – чотири роки (1 554 дні)

Кількість країн – участниць – 38

Кількість нейтральних держав – 17

Початок війни.

28 червня 1914 р.

Австро – Угорщина —→ Сербія

1 серпня 1914 р.

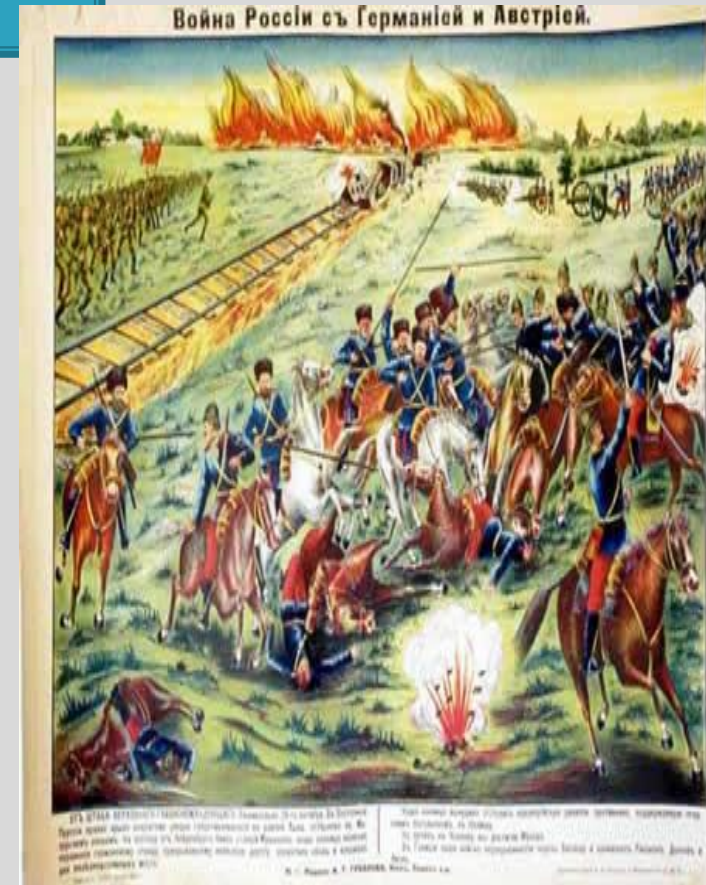
Німеччина —→ Росія

3 серпня 1914 р.

Франція —→

4 серпня 1914 р.

Англія ←

Війна стала загальноєвропейською.
Учасники: 38 держав з населенням 1,5 млрд.
людей

Хід воєнних дій 1914 р.

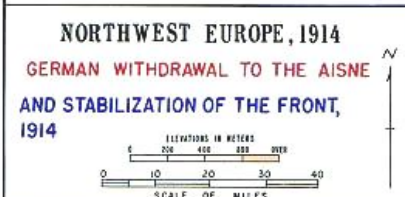
Основний фронт – Західний.

Мета Німеччини – миттєвий розгром Франції, не допустити війни на два фронти (план Шліффена).

Західний фронт

Східний фронт

Провал плану Шліффена. Німеччина змушена вести війну на два фронти. На Західному фронті німецькі війська змушені перейти до позиційної війни.

Західний фронт 1914 рік

Серпень – вторгнення німецьких військ на територію Франції через нейтральну Бельгію та Люксембург.

Вересень – битва на р.Марні. Відступ німецьких військ. Перехід до позиційної війни.

Східний фронт 1914 рік

Серпень – наступ російських військ у Східній Пруссії (перша армія – Ренненкампа, друга армія – Самсонова).

Серпень – вересень – наступ російських військ проти Австро – Угорщини в Галичині. Взяття Львова, Перемишля, частини Польщі.

Жовтень – контрнаступ німецьких військ. Перші великі втрати.

Воєнні дії в 1915

р.
Основний фронт:

Мета: Прагнення Німеччини вивести Росію з війни.

Західний фронт

- Вихід Італії із блоку
- Утворення Четвертного союзу
- Хімічна атака біля м.Іпр
- Підводна війна із Англією

Східний фронт

- Захоплення австро -німецькими військами більшої частини Галичини та Волині.
- Літо – відступ російської армії із Білорусії, Литви, Латвії. Кровопродитні бої за Ригу.

Підсумки: Відсутність вирішальних перемог обох сторін. Стійкий опір російської армії, змусив зосередити велику кількість німецьких військ на Східному фронті. Війна прийняла затяжний характер.

22 квітня 1915 р. Місто Іпр.

Тут німці в 1915 році вперше в історії застосували хімічну зброю — хлор, а в 1917 році, так само вперше як зброю — гірчичний газ, тепер відомий під назвою іприт.

«Друга битва біля Іпру, 22 квітня по травень 1915».
Джек Річардс. Канадський військовий музей

Битва під Верденом 1916р.

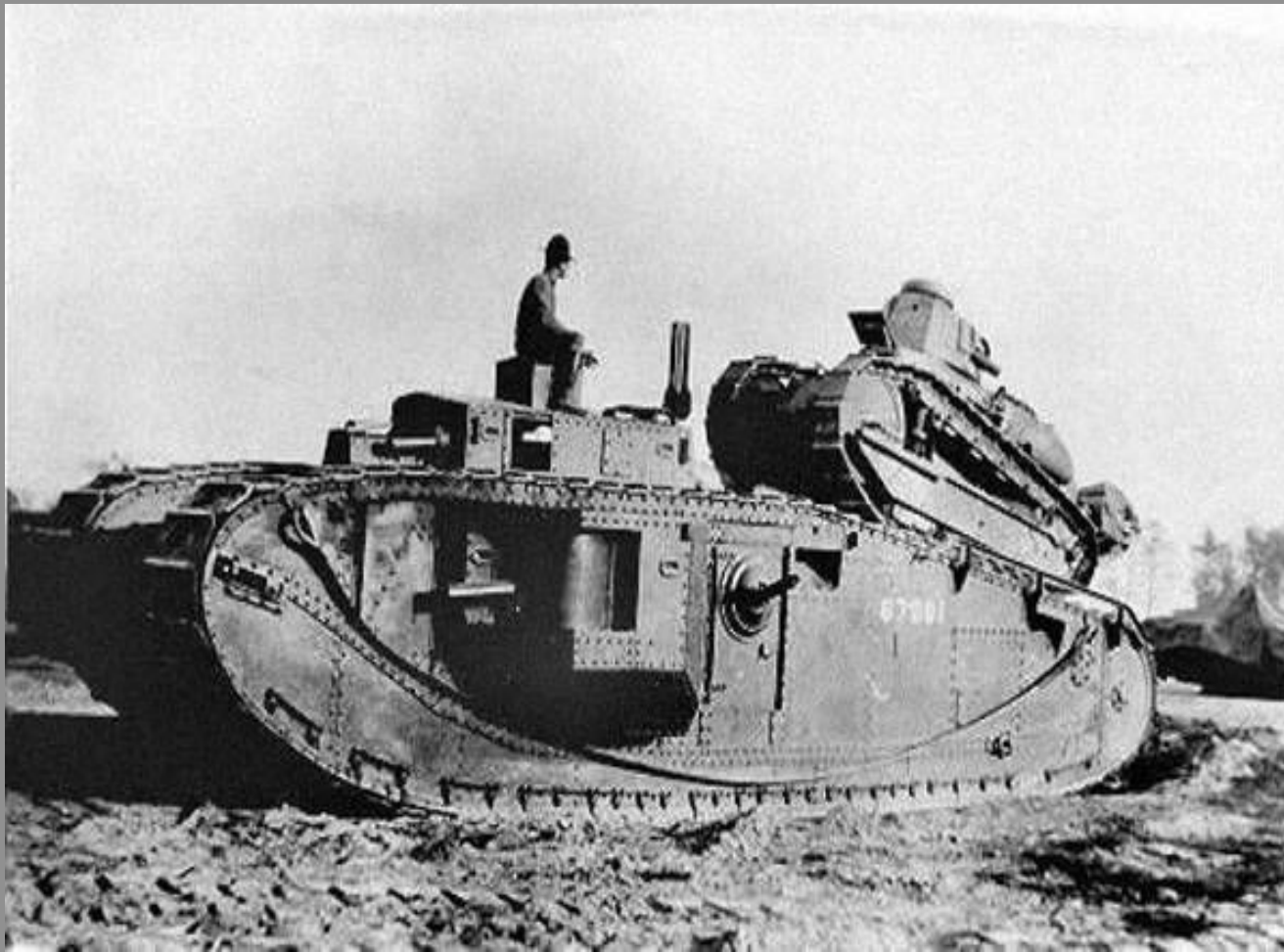
«Сміливість веде до слави»
Філіп Петен, 10.04. 1916 року,
поблизу Вердена. Герой Вердена.
Хрещений батько Філіпа де Голля.

Нова зброя . 1916 р.

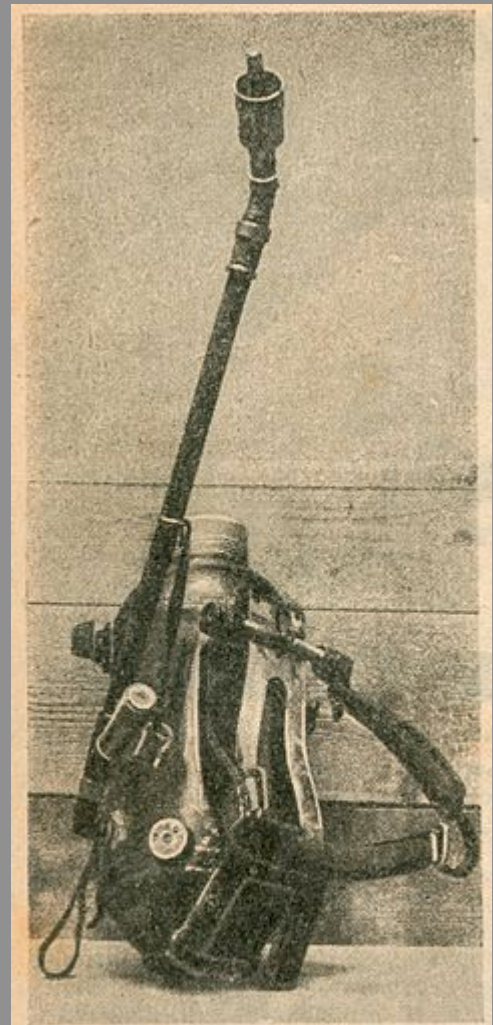

Під Верденом німці примінили вогнемет масово, і знову проти французів. Перші вогнемети були достатньо громіздкими, і для їх переноски потрібно було до трьох чоловік, однак, подальший розвиток призвів до появи полегшених варіантів масою до 35.8 кг.

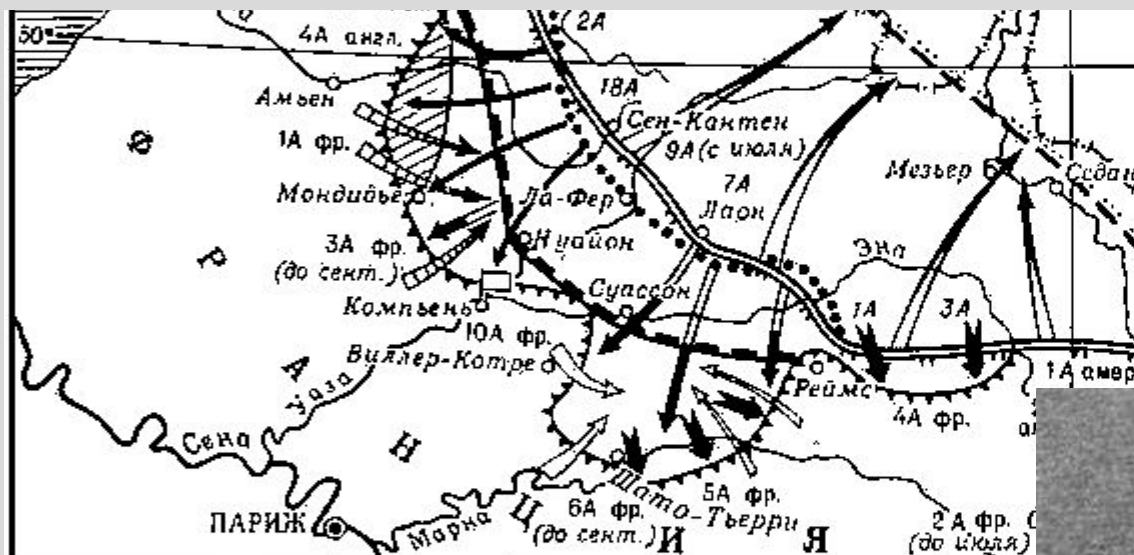

Вперше танки (32 машини) були використані англійцями в операції на р. Сомма (1916).

„Противъ закона Божьяго и чело-
вческаго“. Аппаратъ для выбрасыва-
нiя горячей жидкости, употребле-
мый германскими войсками.

Битва на Марні (1918), 15 липня – 6 серпня

ЗАПАДНО-ЕВРОПЕЙСКИЙ ТЕАТР

Линия фронта на март 1918 г.

НАСТУПЛЕНИЕ ГЕРМАНСКИХ ВОЙСК

- ← в Пикардии 21.III—4.IV
- ← на р. Лис 9.IV—1.V
- ← на р. Эна 27.V—13.VI
- ← на р. Марна 15—17.VII
- Линия наибольшего продвижения германских войск к 17.VII

Наступление и районы прорыва у Амьен

Атака Сен-Кантена 12—15.IX

Положение на 15.VIII

на 25.IX

Ескадрилія французських літаків.

Перша світова війна

Фатальна неминучість?

- Об'єктивні причини:
- боротьба за «переділ світу»;
- протиріччя в окремих регіонах (Балкани, Близький і Дальній Схід, Чорне море);
- політичне та економічне суперництво.
- активна політика мілітаризації.

Фатальна випадковість?

- Активне міжнародне співробітництво. Мирна конференція в Гаазі.
- Ні один Генштаб не планував конкретної дати війни.
- Армії не були підготовлені.
- План Шліффена – утопія.
- Між убивством Фердинанда та оголошенням ультиматуму, пройшов місяць і т. д.

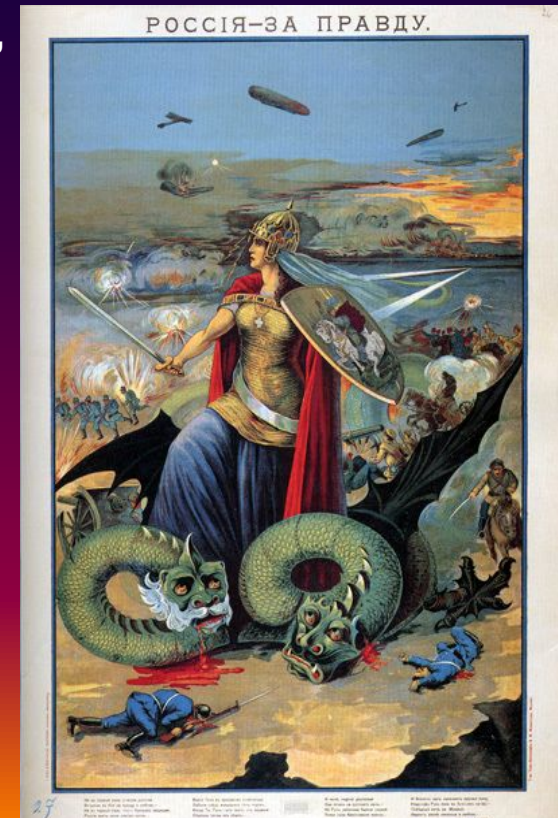
Підсумки та наслідки війни.

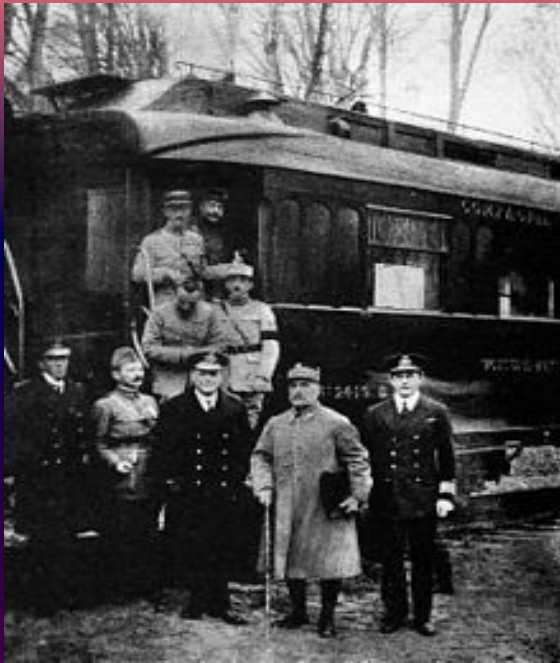
Брестський мир – 03. 1918 г.

Радянська Росія ← → Німеччина

- Німеччина окупувала Польщу, Прибалтику, частину Білорусії.
- Російська армія покидала Україну, Фінляндію.
- Карс і Батум відходили Туреччині.
- Росія зобов'язувалась виплатити контрибуцію – 6 млрд. марок.

Комп'єнське перемир'я. 11 листопада 1918 р.

Союзники (Англія, США, Франція)
Німеччина

- Припинення військових дій.
- Ельзас і Лотарингія передаються Франції.
- Раззброєння німецьких військ, інтернування флоту, конфіскація підводних човнів.
- Німеччина втрачала порти і флот на Чорному морі.
- 28 червня 1919 р. підписаний Версальський мир.

Наслідки війни.

- Разпад імперій: Романових, Габсбургів, Гогецоллернів і турецьких султанів.
- Виникнення нових держав: Радянська Росія, Фінляндія, Польща, Угорщина, Австрія, Чехословаччина, Югославія, країни Прибалтики.
- США стали відігравати головну роль в світі.
- Зріс вплив Японії, Китаю.
- Зберігаються основні протиріччя на міжнародній арені, які приведуть до нової світової війни.
- Війна – рубіж, між новою історією та новітньою.

Використані джерела:

<https://macedonia1912-1918.blogspot.com>

<https://www.ea.org.ua/>

<https://unm.org.ua/>

<https://uk.wikipedia.org/>

<https://www.radiosvoboda.org/>